

~ Методологија ~

ПРИНОСИ КАСНИХ УСЈЕВА, ВОЋА И ВИНОГРАДА

ПРАВНИ ОСНОВ

Подаци о приносима касних усјева, воћа и винограда на газдинствима у Републици Српској обезбјеђују се реализацијом „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава“ које се као анкетно истраживање проводи у складу са важећим:

- Планом рада Републичког завода за статистику за 2019. годину,
- Статистичким програмом Републике Српске за период 2018-2021. година („Службени гласник Републике Српске“, број 21/18),
- Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03),
- Регулатором ЕК бр. 1557/2015/ЕК (*Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 amending Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council concerning crop statistics*) о статистичким истраживањима о укупно засијаним и пожњевеним површинама.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Подаци о приносима касних усјева, воћа и винограда на пољопривредним газдинствима, добијени су реализацијом анкетног истраживања под називом „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“ (ГИПГ).

Анкета се реализује од 2017. године у складу са препорукама и стандардима Евростата и у потпуности ће замијенити досадашњу методологију прикупљања података о пољопривредној производњи породичних газдинстава која су се заснивала на процјенама службеника јединица локалне самоуправе.

ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА/ИЗВЈЕШТАЈНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Јединице посматрања су пољопривредна газдинства (породична газдинства и газдинства правних лица и предузетника).

ОБУХВАТ

Анкета је спроведена на случајно одабраном репрезентативном узорку који је обухватио 4,2% породичних пољопривредних газдинстава лоцираних на територији Републике Српске, као и сва газдинства правних лица и предузетника која одговарају дефинисаној циљаној популацији. Као оквир за избор узорка коришћен је „Адресар пољопривредних газдинстава“ који је формиран на основу резултата Пописа становништа из 2013. године. Подаци прикупљени путем анкетног истраживања, након екстраполације, чине основу за праћење статистике биљне производње у Републици Српској.

МЕТОД И ВРИЈЕМЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА

Прикупљање података у оквиру „Годишњег истраживања породичних газдинстава“ за 2019. годину реализовано је путем интервјуа чланова газдинства, уз коришћење *PAPI* методе (папир и оловака). Периодика истраживања је годишња. Анкета је реализована у периоду од 01. до 15. децембра, на случајно одабраном узорку пољопривредних газдинстава. Подаци о очекиваним приносима касних усјева, воћа и винограда, односе се на дан, 10. новембар 2020. године.

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

На основу резултата анкетног истраживања објављују се само појединачни подаци о планираној сјетвеној површини по појединим културама за ниво Републике Српске. Повјерљиви подаци заштићени су у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

ДЕФИНИЦИЈЕ ОСНОВНИХ ОБЕЛЕЖЈА – ИНДИКАТОРА

Пољопривредне површине – земљишне површине које се користе за пољопривредну производњу током посматраног периода (од 1. октобра 2018. до 30 септембра 2019. године), на пољопривредним газдинствима у Републици Српској.

Пожњевена површина – површина са које је усјев пожњевен и убран принос.

Остварени укупни принос ратарских усјева представља количину рода којом се располаже, односно то је принос који је добијен по завршеној жетви -вршидби и који је смјештен у амбар газдинства - „амбарски принос“, тј. принос који се добија по одбитку количина изгубљених прије жетве, превоза до газдинства, вршидбе и сл.

Остварени принос се исказује као принос нормалне влажности, тј. принос зрна са 13% влаге.

Као остварени принос воћа исказује се принос зрелих плодова. Урачунавају се и отпали зрели плодови, уколико су искориштени за људску и сточну храну или се употребљавају за прераду. Зелени отпали плодови не узимају се у обзир.

Остварени укупни принос пољопривредних култура добија се збрајањем укупног приноса пословних субјеката са приносима породичних пољопривредних газдинстава.

Укупни приноси пословних субјеката као и породичних пољопривредних газдинстава добијени су множењем површина које су планиране да се засију у 2020. години (површине из Анкете ГИПГ-2019) са просјечним приносима пољопривредних

култура (извјештавање од стране општинских процјенитеља и пословних субјеката за 2020.год.).

НИВО РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ ПОДАТАКА

Подаци о планираним површинама и засадима добијени су реализацијом анкетног истраживања и репрезентативни су за ниво Републике Српске.

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

„Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“ је у потпуности усклађено са Регулацијом ЕК бр. 1557/2015/ЕК (*Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 amending Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council concerning crop statistics*) којим се регулишу истраживања у области биљне производње, тако да су добијени подаци у потпуности међународно упоредиви.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Републички завод за статистику Републике Српске је одговорни произвођач података о биљној производњи на пољопривредним газдинствима.

Анкету на терену спроводе изабрани, и од стране Завода обучени и овлашћени анкетари. Обука анкетара врши се на посебно припремљеној инструктажи приликом чега анкетари добијају потребан материјал за рад на терену: потребан број упитника (образаца), методолошко упутство за спровођење анкете и овлашћење за рад. Анкетари су дужни да присуствују инструктажи и да у току рада на терену поступају у складу са методолошким упутством за спровођење анкете и упутствима добијеним на инструктажи.

Анкетирање чланова одабраних газдинства траје 15 дана. По завршеном анкетирању, анкетари предају анкетну грађу одговорном лицу (контролору) које је дужно да заједно са анкетаром провјери потпуност и исправност добијене грађе и добијени материјал преда на унос.

Унос и корекција података, према раније дефинисаним критеријумима логичке и рачунске контроле, обавља се у Одјељењу производних статистика Завода.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извештајне јединице (пољопривредна газдинства) дужне су да дају податке Републичком заводу за статистику, у складу са Законом о статистици.

МЕТОДОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛ

УПИТНИК

У оквиру реализације „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава“ користе се упитници за породична пољопривредна газдинства (ГИПГ-ППГ) и упитници за

газдинства правних лица и предузетника (ГИПГ-ПЛ), који се налазе на званичном веб сајту Завода, на страницама:

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_GIPG_PPG_2019.pdf

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_GIPG_PL_2019.pdf

МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО

Методолошко упутство за спровођење „Годишњег истраживања пољопривредних газдинстава“ за 2019. годину, налази се на званичном веб сајту Завода, на страници:

https://www.rzs.rs.ba/front/category/13/187/?left_mi=24&up_mi=12&add=24

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци о приносима касних усјева, воћа и винограда објављују се 25. децембра текуће године, у оквиру редовног статистичког саопштења „Приноси касних усјева, воћа и винограда“.

Припремио:

Бранислав Гојковић

Последње ажурирање:

23. 12. 2020.